Arkeologisk schaktövervakning

MAGASINSGATAN

inom fastigheten Falun 7:6, RAÄ 68:1, Falu stad och kommun, Dalarna

Dalarnas museum

Rapport dnr 209/11

Anna Lögdqvist

Framsida: I schaktet syntes ett rivningslager som framförallt bestod av murtegel, därunder fanns slagg. Rivningslagret är sannolikt från 1960-talets rivningar i området. Fotot taget från norr. Fotograf: Anna Lögdqvist

Inledning

I samband med att Falu Energi och Vatten AB utförde markarbeten för utbyte av pumpstation inom fastigheten Falun 7:6, Falu stad och kommun, genomförde Dalarnas museum en arkeologisk schaktövervakning i enlighet med länsstyrelsens beslut, dnr 431-4625-11 (figur 1).

Det aktuella området ligger inom fornlämning nr 68:1 Falu stad, vilket motsvarar lämningar efter Faluns äldre stadsbebyggelse.

Syfte

Syftet med den arkeologiska schaktövervakningen var att dokumentera fornlämningsförhållandena inom det aktuella schaktet. Resultatet ska utgöra ett fullgott underlag för Länsstyrelsens tillståndsprövning enligt bestämmelserna i 2 kap 12 § KML samt företagarens fortsatta planering.

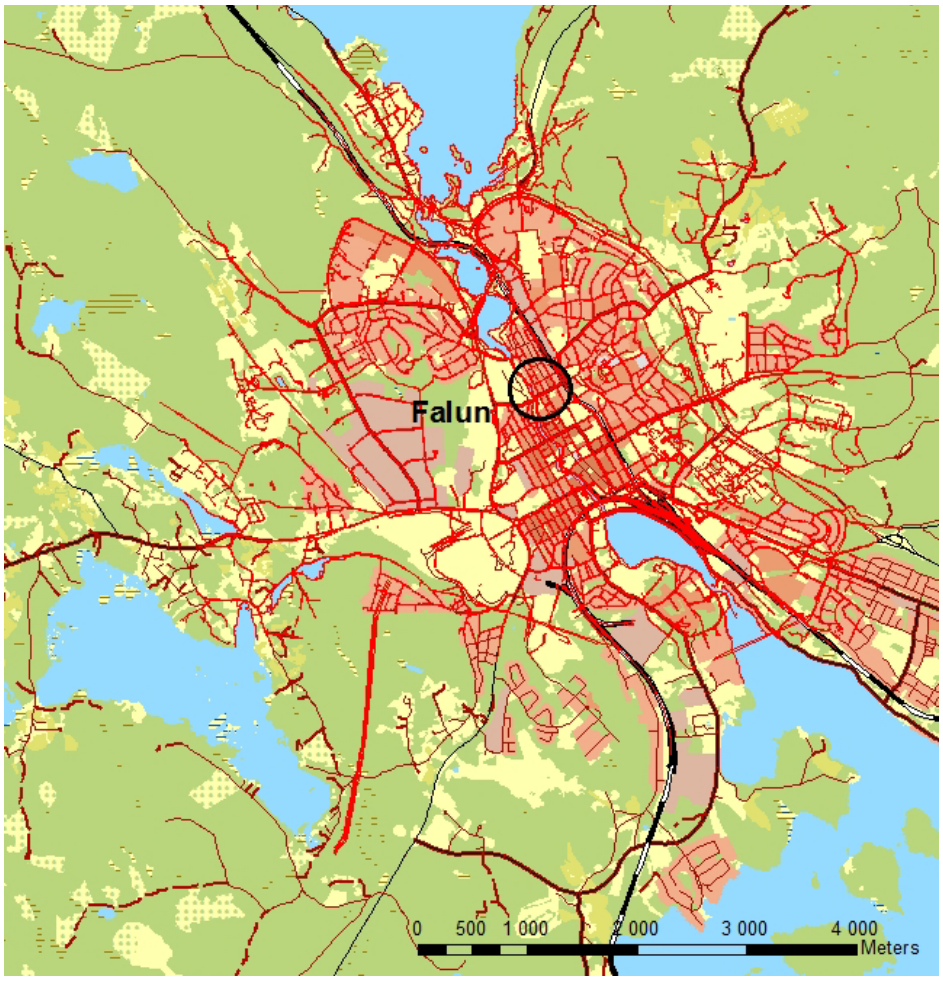

Figur 1. Utsnitt ur fastighetskartan över Falun, det aktuella schaktet ligger i området inom den svarta cirkeln.

Metod

Markarbetena kontrollerades då och då av en arkeolog. Schaktväggarna beskrevs och fotograferades. Schaktet mättes in manuellt.

Kunskapsläge

Inga arkeologiska undersökningar har tidigare genomförts inom fastigheten, däremot har Dalarnas museum genomfört en arkeologisk schaktövervakning i Magasinsgatan, ca 70 m sydväst om det nu aktuella området (Cadario 1998). I samband med denna konstaterades endast modernt byggnadsavfall i området närmast det nu aktuella.

Undersökning

Schakt

Det undersökta schaktet bestod av en större grop för själva pumpstationen, ca 6x6 m och 5,2 m djup (figur 2).

Resultat

I schaktväggarna fanns överst ett ca 0,5-1,0 m tjockt matjordslager, därunder fanns ett omkring 0,5 m tjockt rivningslager bestående av murtegel och bruk (se framsidan). Under rivningslagret och hela vägen ner i schaktets botten fanns ett homogent slagglager med några enstaka stenar, kring 0,3-0,5 m stora. Schaktbotten vattenfylldes ganska snabbt, så det var svårt att avgöra hur schaktbotten såg ut, men schaktet grävdes troligen inte ner i naturlig mark då endast slagg kom upp med grävskopan.

Tolkning

Det rivningslager som iakttogs i schaktväggarna har sannolikt kommit till efter de stora rivningarna som genomfördes i kvarteret under 1960-talet.

Det tjocka slagglagret bör sannolikt ha tillkommit efter att stadsplanen för Falun tillkom på 1640-talet. Området intill Faluån var sannolikt mycket sankt vilket är en förklaring till att slagglagren närmast ån är så pass tjocka.

Måluppfyllelse

Syftet med schaktövervakningen var att dokumentera fornlämningsförhållandena inom schaktet. Varken anläggningar eller kulturlager fanns dock bevarade inom det aktuella området.

Sammanfattning

I samband med markarbeten för utbyte av pumpstation inom fastigheten Falun 7:6, Falu stad, genomförde Dalarnas museum en arkeologisk schaktövervakning på platsen.

Det aktuella schaktet var ca 6x6 m stort och 5,2 m djupt. I schaktväggarna iakttogs endast rivningslager från 1960-talet samt ett tjockt slagglager. Schaktet grävdes inte ner i naturlig mark.

Dalarnas museum anser inte att ytterligare arkeologiska insatser krävs för det aktuella arbetsföretaget.

Referenser

Cadario, J. 1998. Arkeologisk schaktövervakning Magasinsgatan m.fl. fjärrvärmeutbyggnad inom raä 68, Falu stad och kommun, Dalarna. Dalarnas museum Arkeologisk Rapport 1998:1. Falun.

Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens diarienummer:	431-4625-11
Länsstyrelsens beslutsdatum:	2011-08-17
Ekonomiskt kartblad:	135 47
Socken:	Falu stad
Fornlämning, raä nr:	68:1
Fastighet:	Falun 7:6
Koordinater, SV (RT 90, 2,5 gon V):	x 6721426, y 1490030
Höjd (RH 70):	107,40
Inmätning:	Manuell
Uppdragsgivare:	Falu Energi & Vatten
Utförandetid:	2011-11-24
Undersökt yta, kvadratmeter:	ca 12 m^2
Fälttid:	2 timmar
DM projektnummer:	1489
DM diarienummer:	209/11
Arkeologisk personal:	Anna Lögdqvist
Fältarbetsledare:	Anna Lögdqvist
Projektansvarig:	Anna Lögdqvist

Dokumentationsmaterialet förvaras på Dalarnas museum. Inga fynd tillvaratogs.
Antal foton 1

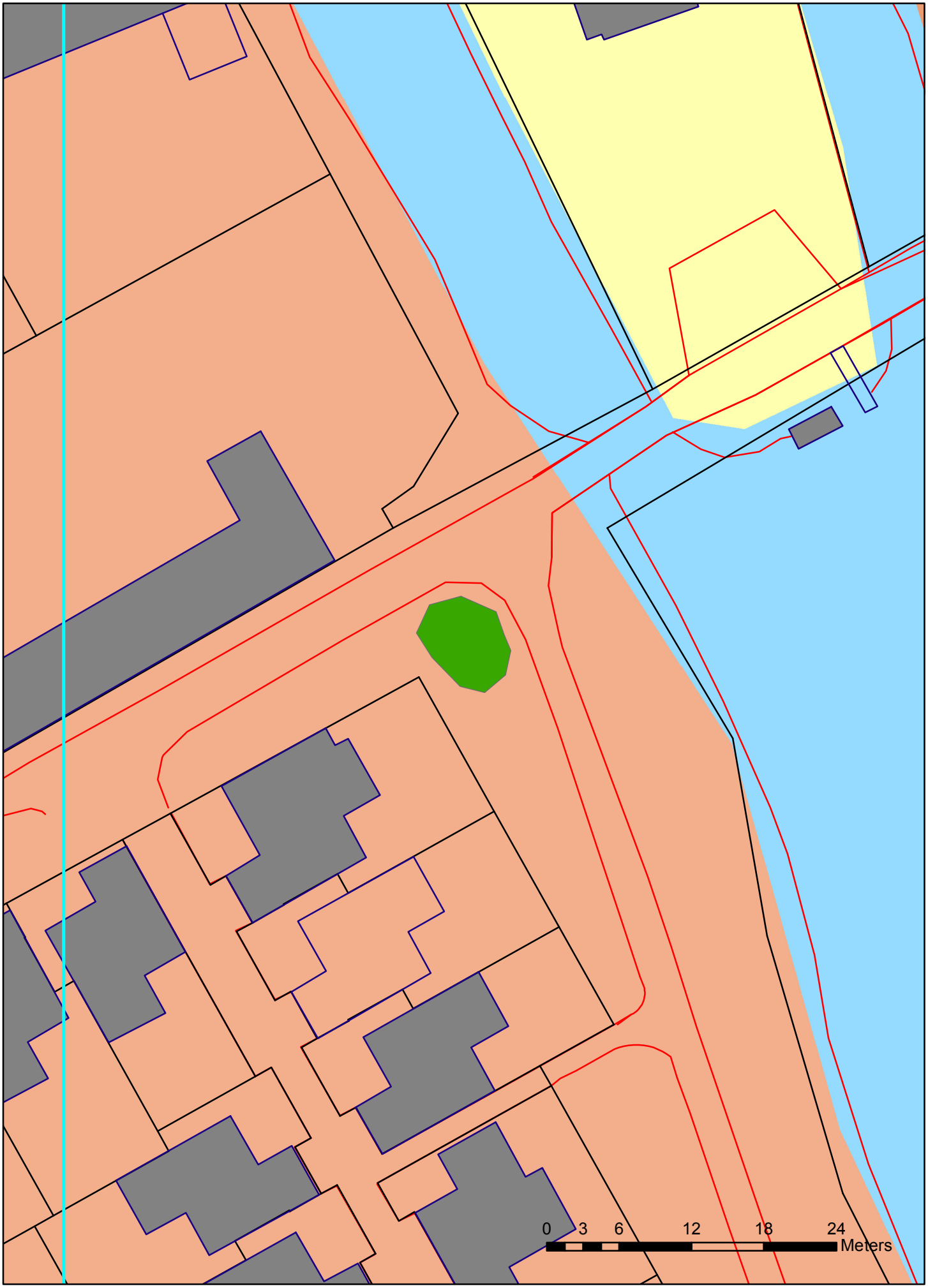

Figur 2. Schaktet för pumpstationen låg intill Faluån vid Magasinsgatan, här markerat med grönt. Skala 1:400.